

Nowacki, Tadeusz

Sprawozdanie z działalności Towarzystwa w 2000 r. : Sprawozdanie z działalności Wydziałów Towarzystwa : Wydział VI Nauk Technicznych : Referaty i streszczenia : Etyczne uwarunkowania transformacji agrosystemów [Streszczenie]

Rocznik Towarzystwa Naukowego Warszawskiego 64, 81-82

2001

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

gospodarstw. Czynniki te stanowią główne elementy oceny efektywności transformacji decydującej o konieczności daleko idących zmian w strukturach zatrudnienia i całej infrastrukturze agrosystemów. Wynikające stąd korzyści i zagrożenia stanowią podsumowanie tego systematycznego przeglądu rozpatrywanej problematyki.

Tadeusz Nowacki

ETYCZNE UWARUNKOWANIA TRANSFORMACJI AGROSYSTEMÓW (streszczenie)

W miarę rozwoju nowych technologii w gospodarce żywnościowej obserwuje się często tendencje maksymalizacji i koncentracji produkcji. Niestety prowadzi to zwykle do przekraczania granic bezpiecznego gospodarowania, w szczególności etycznego wykorzystania zasobów pracy ludzkiej, uwarunkowań produkcji roślin, pasz, chowu zwierząt, jak i naruszania równowagi środowiska naturalnego. Zjawiska te występują również w procesach obrotu surowcem roślinnym, w przetwórstwie rolno-spożywczym oraz w obiektach dystrybucji produktów rolniczych. W wyniku zagrożeń pojawiają się nawet przypadki naruszania równowagi społecznej. Prowadzą one nie tylko do obniżania poziomu jakości życia ludzkiego lecz i do zmniejszania korzyści wypływających z doskonalenia nowych struktur i technik gospodarowania w agrosystemach.

W celu rozpoznania jakości i wielkości zarówno korzystnych jak i niekorzystnych przemian strukturalnych agrosystemów oraz doboru dla nich racjonalnie zrównoważonych warunków i form organizacyjnych wykorzystano uniwersalistyczną metodę systematyki agrosystemów (UMSAS). Opiera się ona na kryteriach podziału ogólnej populacji obiektów agrosystemów na pięć kategorii, charakteryzujących się wyraźnie zróżnicowanymi poziomami technologicznymi, określanymi według pięciu typowych generacji maszyn roboczych (GI-GV). Zakłada się, że poszczególne kategorie (KI-KV) odpowiadają pięciu modułowym stopniom mechanizacji pracy (MI-MV), a tym samym determinują wartość wyróżników poziomu technologicznego obiektów ($0 < W < 100$). Energotechnologiczny zarys strukturalny modeli agrosystemów, uniwersalistyczna systematyka obiektów rolniczych, wyróżnik poziomu technologicznego, oraz sposób oznaczania technologicznej wartości energii użytecznej, tworzą podstawę

analiz skutków dynamiki zmian użytkowania ziemi, wzrostu potencjału produkcyjnego obiektów rolniczych jak również przemian strukturalnych gospodarstw. Czynniki te stanowią główne elementy oceny efektywności transformacji decydującej o konieczności daleko idących zmian w strukturach zatrudnienia i całej infrastrukturze agrosystemów. Wynikające stąd korzyści i zagrożenia stanowią podsumowanie tego syntetycznego przeglądu rozpatrywanej problematyki.

Jan Roman Starck

UJEDNOLICENIE METOD OZNACZANIA CHEMICZNYCH I FIZYCZNYCH WŁAŚCIWOŚCI PODŁOŻY OGRODNICZYCH

Streszczenie

Podłoża ogrodnicze stosowane w uprawach pod osłonami różnią się znacznie pod względem właściwości chemicznych i fizycznych. Istnieje pilna potrzeba ujednoczenia metod oznaczeń tych właściwości. Umożliwi to ocenę podłoży produkowanych w różnych przedsiębiorstwach, a także produkcję podłoży o optymalnych właściwościach chemicznych i fizycznych dla uprawianych roślin. Przedstawiono wyniki prac dotyczących ujednoczenia metod oznaczeń chemicznych i fizycznych właściwości podłoży ogrodniczych oraz standaryzacji oceny produkowanych podłoży. Szczególną uwagę zwrócono na wyniki oznaczeń uzyskanych przez Grupę Roboczą „Standaryzacja metod analitycznych i oceny wyników” Międzynarodowego Towarzystwa Nauk Ogrodniczych. Opisano pokrótce kryteria oceny produkowanych podłoży przez Fundację R.H.P. (Handlowa Regulacja Podłoży Doniczkowych) w Holandii. Omówiono normy Europejskiego Komitetu Normalizacyjnego (CEN) dotyczące fizycznych i chemicznych właściwości podłoży ogrodniczych.